

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Készítő: 10 frt - kr.
Félfévre 5
Negyedévre 2 50
Egy órára 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JANOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzör hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel.

A magyar ipar és a börze.

Szeretnők már látni, ha az iparpártolási mozgalom a plátói érzések medréből kilépne a tetteknek viharosabb, de hasznosabb útjaira. Szép, szép, ha a hazafiság nevében megkövetelik tőlem, hogy magyar szövettől készült ruhában járjak, magyar kalapot hordjak, magyar cipőt koptassak; én ezt nagyon szívesen teszem meg, még ha a magyar portéka valamivel drágább is, mint a külföldi. Tévedés azonban azt hinni, hogy az én és embertársaim fillérei, mikkel ilyképpen hozzájárulunk a magyar ipar támogatásához, nagyot lendíthetnek azon. Ebből a közgazdaságnak általában, a magyar iparnak különösen nem tulságos nagy haszna lesz. Gyökereiben csak akkor erősítjük a magyar ipart, ha produktivitását emeljük.

Meg van áldva ez az ország mindazokkal a természetes és mesterséges előfeltételekkel, melyek az iparüzéshez szükségesek. Csak egy hiányzik: az a bizonyos reális vállalkozási kedv, mely polgári haszonért lépne nagyobb és esetleg távolabb eső célokért sorompóba. Megszoktuk az ugynevezett kiaknázási, kizsákmányolási szisztémát, keresve a gyors gazdagodást kevés munkával, gyorsan, józan ész és okos számítás nélkül, kiszípolozunk egy-egy életérét a közgazdaságnak, ez a rendszer, melytől egyesek gyarapodhatnak ugyan, de a mely romlását okozza az összeségnek.

Ezért nehezen lehet pénzt teremteni ipari kreációkhoz. Pedig a valóságos, a hatásos, az ipart megteremtő és fentartó iparpártolás csak az, ha a közönség megtakarított tőkési részére ipari értékben keres elhelyezést. Csak így nyerheti az ipari tevékenység azokat az állandó és biztos erőforrásokat, melyek prosperitását és versenyképességét lehetővé teszik.

Nos, a magyar közönség idegenkedik a magyar iparvállalatok papírjaitól. Idegenkedik, mert már sokszor rajta vesztett. Valamikor — nem is olyan régen — nem hallottunk panaszaigot a magyar ipar pangása miatt. Folytak a gründolások s a börze kiadta a jelszót a magyar ipar nagy jövőjéről. S a bankok, mely az ilyen emissziókat lebonyolították — jó üzlet volt ez nekik — gondoskodtak a közönség bizalmának táplálásáról. Nagy felpénzekkel kerültek a piacra olyan iparvállalatok papírjai, melyeknek ma híre hamma sincs már. A szindikátusok, a bankok, a börze busás hasznot élveztek a közönség jóhiszeműségéből; ám ennek a magyar ipar adta meg az árát, mely egyre jobban sínyli ezeket a bűnöket. A közönség pedig nem hisz már a reális ígéretekben sem.

Látnivaló, hogy a tőzsdének is van szerepe a magyar ipar siralmas történetében. Vanak bűnei, a miket jóvá kell tennie.

Voltaképen a börze nem az az in-

differens hely, mely csupán regisztrálja a keresletet és kínálatot. A tőzsde és finánckörök, melyek a pénzpiacot teszik, bírnak első sorban azzal az irányító erővel, melyek a gazdasági élet hullámzásának megszabják az útját, de bűnük az, hogy csak önző és kicsinyes céljait látják és a rablógazdaság zavarában lesik a koncot.

Ha ezek a körök szolid iparvállalatok kreálását iniciálnák; ha a rendelkezésükre álló eszközökkel oly vállalatok létesítésének adnák meg az alapját melyeknek nem a börzejáték, a felpénzen való immorális nyerészkedés a célja, hanem a reális fogyasztásnak polgári haszon mellett való kielégítése, tehát a becsületes, a közgazdaságot megtermékenyítő, a munkáskezeléssel, a nemzet vagyonát gyarapító munka, akkor a magyar ipar bizonyára el fogja érni a fejlődésnek azt a fokát, mely megfelel azoknak az iparüzéshez szükséges előfeltételeknek, melyekkel ez az ország, úgy a talaj- és éghajlati viszonyok, mint a szárazföldi és vízi, természetes és mesterséges utak tekintetében, valamint a népnek az iparosághoz való hajlamaiiban és tehetségében kétségtelenül rendelkezik.

A börzének emancipálnia kell magát azoknak a faiseuröknek uralma alól, a kik ezt a helyet nem tekintik egybenn, mint homályt kedvelő operációk műhelyének vagy a leshelynek, ahonnan kedvező alkalommal áldozataikra

Augusztus 13-ikán.

A »Debrecezen« eredeti tárczája.

Az alkonyatnak napja még viláog
És tüzbjörban ég a láthatar,
De már az ej is meglebbenti szarnyát
S a föld is csendes nyugalomra vár.
Hiszen mindennek nyugalom a vége,
A lét után következik a sir
Mi földi, annak pusztulás a sorsa . . .
Csupán egy sebre nincsen balsam ir.

Ha mint egy új világnak csillaga
Feltűnik egy magasztos ideál
S egy nemzet szive vallja azt a czélnak
A mert a kebel epedőn zihál
Ha minden szívnek minden dobbanása
Egy eszméért heviti fel a vért,
Ha minden ármány és erőszak ellen
A meggyőződés és hit volt a vért.

Miként egy megzavart óriás világ rend
Kiég, lehull remény, hit csillaga
S hol eddig égett ragyogó verőfény
Ott lesz kietlen sivar éjszaka.
S a szemben, melyben remény gyujta lángot
Most már csak fájó, égő könny ragyog
Ott minden szív reményi megtörtötték
Isten! erre neked sincs vigaszod.

Dobd el a kardot, melynek vilánása
Rég elfojtott harag viláma volt
Dobd el, e hajdan tisztá büszke fegyvert
Mert rajta ég letörülhetlen folt,
S feledd, te szív, hogy volt egykor hazád is,
Melyért gyönyörrel, üdvvel vérezél,
Feledd a hősi dicsőségnek árját,
Hiszen ma már csak a gyalázat él!
Feledd, hogy ösmerél egy égi nemtőt,
Kinek S z a b a d s a g volt fényes neve,
Felejts el mindent, a mit hittel, reméltél,
Hiszen e n a p o n minden elvesze!

* * *

Bealkonyul; borongós éji köddel
Borul be messze az égész hatar
Leszáll az éj: s a messze nyugaton
Kialszik az utolsó fénysugár
De mint az Isten égi gondolatja,
Fénylő csillag ragyog fel hirtelen
S a csatatéren bár törött szárnyakkal
Egy csodaarczu nemtő megjelen
Aztán, talán az est fuvalma volt csak
Ez lón az éjben tisztán érthető
»Mi elveszett is teltámadhat újra
Fel! Küzdj magyar, mert tied a jövő.«

Takács Endre.

Az angol zászló fehér!

A »Debrecezen« tárczája.

Írta: **Kenedi László.**

Akkor még angol területen állottunk.
Már beesteledett. A bosszan elnyuló cserjés
dombokon egyre-másra gyulladtak ki a tabor-
tűzek.

Egy helyütt vízmosásos szakadékban vég-
ződött a domb. Ott azután kivörösödött a kö-
ves anyaföld. Ahol pedig a szakadék széle,
ott egy magányos fa állott. És a szakadék
melyen egy kis patak csobogott.

Felülről megindult egy göröngy. Amint
gurult, a vörös földből egész kis darabot rán-
tott magával. Tompa czupogással zuhant a
patakba. Távolabb megint domb, teleszörva
cserjével, benőve aszott füvel. A messzeségben
a »Sarkány« hegység lebeg, lilaszínű köd-
fátyolban. És amint sötétedett, annál inkább
jutott érvényre a tűz.

A fához legközelebb ült Jansen-apó.
Jansen apó már a 70es években jár. Magas,
egyenes homloka van. A feje kopaszága fény-
lik a rávetődő tűz fényétől. Hosszu, fehér szá-
kála leomlik a mellére. Az arca tiszteetre-
méltó. Komoly jószágos arcz, csak a szajon
van egy elbuzódó vonás. Az is erélyre vall.
A szeme pedig egy tenger. Mély és tiszta. És

törnek. A börzének tudtára kell ébrednie annak, hogy a magyar közgazdaságnak egy fontos organuma, melynek — mint ilyenek — a magyar ipar körül is vannak fontos feladatai. A magyar ipari értékeknek piaca nem maradhat közönyös akkor, a mikor az egész országot átjárja a magyar ipar megmentésének szükségérzete, a mikor a társadalom, a kormányzat, a sajtó keresik az eszközöket, melyekkel a magyar ipart fejleszteni lehetne, holott a leghathatósabb eszközöket a cél elérésére ő maga tartja kezében.

M. I.

Debreczen, augusztus 14.

Az esztergomi ünnepségek. A keresztényiség előre hirdett kilencszázéves országos ünnepe egészen helyi ünneppé degradálódott, a mennyiben a holnap Esztergomban tartandó ünnep csakis az esztergomi érseki megye megalapításának 900 éves fordulójára fog vonatkozni. Maga a hazafias esztergomi érsek vezeti az ünnepélyt, minél fogva természetes, hogy a néppárt megvaduit püspökei S c h l u u c h, meg a birbeht kis gróf M a j l a t b az erdélyi katolikus püspök tavollétükkel fognak tündökölni. Szóval a V a s z a r y ellen intézett apostoli intrika pompásan sikerült a halasapostolok exellentias utódainak s kivívták, hogy az esztergomi ünnep nem lett országos katolikus, hanem csakis helyi érdekű mucsai parádé, melyen azonban a s u t t y o n b a n tiltakozó szabadelvű miniszterium u y i l l t a n fog ministrálni.

Molnár János lemondása. A néppárt (helyesebben a n e p b o l o n d i t ó - p á r t) főczinkosa Molnár János képviselő, a néppárt elnöke lemondott a komaromi plébániajáról. Lemondását írásban terjesztette a hercegprímás elé. Most, mint az »Alkotmány« írja, Vaszary Kolos bibornok-hercegprímás felelt Molnár lemondó iratára. Ő sajnálattal veszi tudomásul a lemondást és erről tegnap értesítette Molnárt. Sokkal jobban tette volna a plébános ur, ha a néppárti üzelmek fő inté-

zéséről mondott volna le. Istennek jobban tetsző dolog lett volna az s megmaradt volna a jó plébánia a magyar gazdasszónnyal. De neki úgy látszik, jobban tetszik a politikai kalandorság, meg a czoboly-prém. A papzsá-
kot pedig megtölti a hó-lapda.

Olaszország gyászja. Umberto király holttestét ma este tíz órakor helyezik örök nyugalomra, ugyanabban a sírboltban, melyben Viktor Emánuel király holt teste több évig volt eltemetve. A gyászünnepen csak azok az udvari és állami méltóságok lesznek jelen, kik a holttest végleges elhelyezéséről jegyzőkönyvet vesznek föl.

Az új király tegnap egész nap fogadta a hódoló küldöttségeket. Először a képviselők és szenátorok küldöttsége jelent meg a Krivinalban és átadta hódoló feliratát. Estefelé óriási népmegtöltés kísérte vagy száz római és vidéki egyesület tagjai imponzás menetben a Krivinal elé vonultak, hogy a királyi pár előtt hódolatuknak lelkes kifejezést adjanak. Az egész uton, amerre a menet elvonult, kivoltak világitva az ablakok.

Érdekes részvétávirat érkezett tegnap Visconti Venosta külügyminiszterhez. A pekingi olasz követtség augusztus ötödikén kelt sifferes táviratot küldött s részvétét fejezi ki a király halála alkalmából, melyet a cunghjamentől tudtak meg.

Tegnap este, mint Rómából táviratozzák, az osztrák-magyar nagykövetség előtt rokonszenves tüntetésben reszesítették Rajner főherceget. Külföldi testületek, a melyek az özvegy királynak bemutatott hódolatukat, visszamenet lelkesen éltették a főherceget, mint a király nagy bátyját, Ausztria-Magyarországot és a hármasszövetséget. Rajner főherceg tegnap este eutazott Rómából s ma vi-szaérkezett Bécsbe.

Mar itt özvegy királyné holnap szigorú inkognitóban Velenczebe és onnan néhány nap múlva Parnarolo di Cadoreba utazik.

Néppárti hó-lapdák. A néppárti leleményesége előtt valóban kalapot kell emelnünk. Olyan furfangosan és nagyképmen még nem sarczolták meg a közönséget, a mint azt a tisztelt fekete csuhások szerege cselekszi. Közlegetnek a választások. Szükség van egy kis alkotmányos költségre. Igen, de a néppárti grófocskák kezdik bezárni erszényeiket s nem szívesen adakoznak a szent cselra. A néppárt

fő fő korifeusai azonban nem estek kétségbe, kiválták az alkotmányos költségek ötszegyűtésének módozatát s Isten nevében egy kis hólapda görgetést rendeztek. Ez a hólapda nem téli hólapda. Használható nyáron is az elolvadás veszedelme nélkül, s kizárólag a néppárt szabdalma. A »Magyar Szó« leplezte le ezt a hólapda görgetést, pellengésre állítván a néppártot az egész ország előtt. A hólapda görgetés különben a következő fuffanggal hajtatik végre.

Valamelyik kanonok ur (lehet különben káplán is) szétküld ismerőseihez egy egy levelet, melyben kéri őket, hogy egy szegény család számára gyűjtsenek. A gyűjtés olyképp történik, hogy a levelet mindegyik ismerős az utasítás szerint lemásolja kétszer, s mindegyikre egy vagy több bélyeget ragasztva, úgy az eredeti levelet valamint az általa készített másolatokat továbbküldi egy-egy ismerősnek, szintén azzal az utasítással, hogy az járjon el hasonlóképp. Mindegyik másolatra az a-b-c következő betűjegyet írják. Az ily gyűjtő levelek száma eképp rohamosan szaporodik. Néhány nap alatt az egész ország el van árasztva, a hólapdás levelekkel, mint ezt az alábbi abra szemlélteti.

Jan. 1-én A kanonok küld

Jan. 2-án B C D E F G barátjának
e z k ü l d

Jan. 3-án abc def ghi jkl mno pqr ismerőseinek
így tovább a végtelenségig.

A harmadik napon már tizennyolczan küldenek szét három-három levelet.

Kapnak tehát :

a 4. napon	3×18	=	54
az 5. "	3×54	=	162
a 6. "	3×162	=	486
a 7. "	3×486	=	1458
a 8. "	3×1458	=	4374

Tehát az első hét leforgasakor már 4374 embernek a kezében lehet ily hólapdás gyűjtőlevel, melyet megindítja az első napon csak hat ismerősének küldött. A kinek kedve s ideje van hozzá, kiszámíthatja, hogy egy év alatt hány millió ember keze közt forog a kéregető level. S tekintve, hogy ismerőse kedvéért nem igen tagad meg az ember néhány fillérnyi szíveséget, elképzelhető, mily nagy összegek gyűlnek egybe a katonok vagy káplán

a tűz körül ülnek a többiek is. Erőteljes szállal asomberek.

— Te pedig fiam hozd ide a bibliát. Szólt meg az öreg mély, orgonaszerű hangon.

Egy fiu lépett elő a tűz által megvilágított körbe. Vagy 14 éves lehetett. Afféle suhancz fajta. Ezideig a lovakat pányvázták ki. Most azonban elkészült. A kabátja alól, a szíve mellől előveszi a bibliát, azzal tisztellett nyújtja át Jansen-apónak. Azután ő is letélepszik. A többiek is várnak.

Az öreg megforgatja a lapokat. Majd meg olvasni kezd, lassan, ábita tal.

— »Miért szóltok engem így : Uram ! Uram ! ha nem tesztek azt, a mit én mondom ? Mindenki, a ki hozzám jön, a ki hallgatja az én szavamat hasonló ahhoz az emberhez, a ki mélyre ásott és körre építette az ő fundamentumát, a miért is a mikor vízáradás történt s a víz neki ment aonak a háznak, meg nem ingathatta azt, mert körre volt építve. A hallgató, de nem engedelmessékedő pedig hasonlatos ahhoz az emberhez, a ki homokra építi a házat, a mely mikor neki megy a víz, rögtön összeomlik.« Azzal letette a könyvet, Egy kis ideig csend álo't be. Mindenki a halottakon gondolkozott. Majd az öreg újra megszólalt.

— Ezt pedig jól vessétek emlékezetetekbe. Mert udjátok meg, senki sem biztos a holnapól. Csata előtt vagytok. És ne legyen köztetek egy is, a ki büntől terhesen ül itt közöttünk, mert ő is megjelenhet az Ur előtt s jaj neki, ha homokra építette az ő hajlé-

kát. Az öreg tovább lapozott. Majd megcsendült az éjszakában körül a szoltar.

— Erős varunk nekünk . . .

Mintha mindnyájan megkönnyebbültek volna. Az erőteljes férfihangok összeolvadva szállottak fel a magasba. És csak olykor-olykor hallatszott ki a gyermek magas hangja. Mert hát ő is énekel. Előttük a hallgató éj magasztos panoramája terült el. A csillagokkal tele szórt égbolt.

Az öreg nézi, egyre nézi ezeket a reszketeg pislogó csillagokat. Majd »hoggy egy meteor szántotta körül az eget, egyszerre csak összerezzen. Maga se tudja miért. De amint az enek magasztos hangjai felszállanak, úgy érzi, mintha az ő lelke is emekedui vagnya.

Majd meg elhalványul. Egy sejtés villan át az agyán. Az ajkai remegni kezdenek és csak ezt motyogja :

— Legyen meg a te szent akaratod !

— Mi baja Jansen apó — kérdeik gy-szépne mindannyian.

— Semmi fiaim. És ha holnap én it elesném, ez ala a f a l a temessetek. — Mert érzem a halál lehelletét.

— Ugyan Jansen apó: mér hogy lehet az úgy, — szólt közbe Barjem, egy 50 év körül járó széles arcú bur kinek haját és szakállát szintugy megcsipte a d é r, az öregég lehellete.

— Háromszor fogott már fegyvert Jansen apó a hazaért. Ötven csatában küzdött mindig diada masán. De golyó meg közel sem járt tisztos fejéhez. Igazuk is van azoknak, a

kik azt szavatolják, hogy Jansen apó a golyó sem fogja, mert az Isten kiváló malasztja van ő banne.

Az öreg elkomorodott, Jól is estek neki ezek a szavak, meg oem is. Azután így szólt.

— Ne gondold fiam hogy a te beszéded igaz volna. Mert az Isten, ha neki úgy tetszik, elszóllítja az én lelkemet. Ha pedig úgy kell lenni, nem zugo'ódik az én lelkem ő ellene.

Köszönöm az ő kegyességét hogy ily soká engedett védekezniem házam becsületéért. Hajh fiam, mert nagyokat átélt az én porlandó testem. Olyan idős lehettem, mint te, unokám, mikor először mentem puskával a csatába. Jöjj csak ide fiacskám. Hadd simogassam meg a te szőke hajadát. Nézz rám azokkal a nagy kék szemekkel. Ki tudja . . . Én is így néztem ki akkor . . . Igen. Látod, az orcám is olyan piros volt. Szegény fiui. És te is eljöttél a csatába, Ugy akár csak én. Én is rimankodtam, hogy eresszenek el. És eleresztettek. Én is elhoztalak. A többiek már meghaltak mind. Csak mi ketten maradtunk meg. No ne féj. Öröm azt a puska darranást hallani, kivált a kinek tiszta az ő lelke. Azután elővigyázatos légy am. Látod, most vagy 50 éve csak úgy remegtem az ellenségért. Azután egyszerre feltűntek a dombok. A többiek ram kiattak. »Varj mig közelbe ér. De én nem vártam.

A puska égett a kezemben. Egyszerre látják am, hogy az egyik angol felbukfenczezik. No de majd nem baj lett belőle. Bekeri-

urnál bélyegjegyekben. Megjegyzendő, hogy minden levél akkor küldendő a gyűjtőhöz mikor a gyűjtés összege már 8 koronára rug. Ekkor az illető levél kikerül a forgalomból s helyébe más gyűjtőlevelet gyárt az, aki a kanonok vagy káplán urnak beküldte.

Mesés furlanggal és leléményességgel komponálta ki ezt a hólapda görgetést Rédey Gyula kanonok ur! És a könnyen hívó közönség alaposan beugrott ország-zerte.

Debreczenen is keresztül görgettek ezt a derék hólapdát s egy pár ujveretű korona itt is ragadt rá görgetés közben.

Ime a néppárt megmutatta min: kell az alkotmányos költségeket úgy összezededegetni, hogy az a kegyes adományozás szünet viselje magán.

Vajjon nem irigylt ezt meg Széll Kálmán? A kiüritett partkaszárú szintén rá férne egy kis hólapda görgetés. Hiszen oly közel vannak már az «alkotmányos» választás napjai!

Az uzorás kezében.

— Tönkretett fiatal tisztek. —

Debreczen, aug. 13.

„N. N. tiszthelyettes felettes hatósága könnyelmű adóssági miatt rangjától megfosztotta s mint közlegényt egy tiroli ezredhez osztotta be.»

E rövidke hír, mely egy fényesen indult carrier szomorú végét jelent, pár nap alatt bejarta az ország összes hírlapjait. Az emberek három napig sajnálkoztak felette, tulságos szigorú stb. emlegetve, aztán mint minden újdonság felett napirendre ternek, meg sem kísérelve foglalkozni azzal, hogy mi segíti elő az ilyen ma már csaknem mindennapi eseteket. A fiatal emberek — általánosan tudott dolog — nem nagyon meggondolták a költsékezésnél; hatványozott mértékben áll ez a katonatiszteknel, ezeket társadalmi állásuk, társaságok mintegy magával vonza a költsékezésbe, a melyre pedig a tiszt: fizetes, különösen az alsóbb rangban, igen-igen keves. Ha van hazulról zulang, könnyen megy a dolog, de ha nem földbirtokos vagy gazda ember valakinek az atyja, bizony nem tarthat lépést a töbivel.

Csakhogy ezen is van segítség, egyes minden tisztességérzet levetkőzött existenciák, mint a dudavá predára l... az ilyen aldo-

zatokra, kiket kisegítenek pénzzavarukból, de olyképp, hogy a kölcsönzött összeg kétszereséről iratnak alá bianco váltót. Ezzel aztán a kést az illető torkoak szegezték, ha meg nősül pénzüket duplán kapják vissza, de aztán addig is zsarolják ahogy tudják. Száz forintra 30—40 frtot vesznek fel lelévenként, de ezzel a tartozási összeg nem kisebbedik, ez csupan azon szivességért jart, hogy a hienaur tovább sziveskedik várni.

Ha pedig a szegény adós nem bír fizetni a varakozásért, feljeleníti a katonai hatóságnál, azon reményben, hogy az utolsó percben jelenkezik egy jólkü rokon, vagy jóbarat, a ki megmenti az illető pályáját s rendezi adósságát, de ha olyan nincs, úgy a feljelenített kenytelen meoni, vagy menezik, s az ur: proletariatus egy taggal szaporodott.

Az uzorát törvényeink szigoruan üldözik, hogy egyesek, hogy jatszák ki, elmondok egy esetet, mely velem történt meg:

Egy katonatiszt ismerősöm pénzzavarba keveredett, kölcsönt akart felvenni, melynek eintézésével engem bizott meg, megszoitottam valakit, kiról tudom, hogy kölcsönkövetéssel foglalkozik. Ez hajlandónak is nyilatkozott az összeget kölcsönözni, a következő szerény feltétel-k mellett:

Pénzt nem ad, hanem ad az illetőnek egy 800 forintról szóló bianco váltója ellenében 5 darab bicziklit, melyet azonnal a zalogházban helyezzen el, ahol a bicziklire darabonként 54 forintot kap, melyet ő a zalogzedulak átvetele mellett 80 frtra egészít ki. — Vagyis a katonatiszt 800 frtos váltó fejében kap 400 forint készpénzt, míg a kölcsön adó 400 forintja rá kap egy 800 forintos lejárat nélküli váltót, meg 5 varab zalogzedulat a melyhez ha a bicziklit kiváltja, ennek darabja 80 forintjába kerül s azokat 130—150 forint-jávi könnyen eladja, tesék kiszámítani mennyit keresett ő ezen szerény, ugynevezett üzletnel?

Azt a szegény munkást, aki az általános téli keresethiány miatti szorúságában más módot, mint az eltulajdonítást, nem talál hogy magának és családjának kenyeret vehessen, a törvény kerületenül s — jogosan — börtönbe zaratja, addig az ilyen ur: gazemberek a legelkelőbb kávéházakban tisztességes emberek közt s azok társaságában foglaldnak.

Mindezeket csupan azért mondtam itt el hátha feikölthetnem az illetékes ha ósag

figyelmét egyes biczikli manipulációval kombinált — pénzügyletekkel foglalkozó — lelki ismeretes egyéniségek iránt, mely kétes alakokban nálunk Debreczenben nincs hiány.

Faragó Jenő.

Visegrád és Görgei.

A világosi tragédiának tegnap volt gyászos évfordulója. Tegnap volt 51 éve annak, hogy Görgey Arthur 30 ezer emberével lerakatta a fegyvert a magyar szabadságharcz elnyomására beözönlött orosz hadsereg előtt. Görgeinek ezt a tettét majd a történelem fogja hiven megbírálai. Ma még két álláspont van. Egyik azt mondja, hogy Görgei áruló volt. És ez a felfogás azt is állítja, hogy az árulás nem csupan a világosi fegyverletételből állott. Ez mar csak befejezése volt az árulásnak.

Görgei első fellépésétől kezdve, de főként a debreczeni függetlenségi nyilatkozattól fogva a magyar ügy ebukására törekedett. A másik felfogás azt firtatja, hogy Görgeinek nem lehetett máskent tennie, neki le kellett raknia a dicsőséges fegyvereket. Nem akarjuk ezuttal vizsgálni, hogy melyik felfogásnak van igaza. Csupan egy érdekes esetről kívánunk megemlékezni.

Néhány évvel ezelőt Visegrádon a következő dolog történt: Egy darült nyári vasárnap délután az ott nyaraló közönség egy része, az erdő fele sétálva, egyik keresztut utmutatóján nagy fehér papíro:st látott, melyen a következő vers állt:

VISEGRÁD ÉS GÖRGEI.

Visegrád és Görgei
E vidék két romja.
Azt az idő vas keze
Ezt Világos nyomja.

Hogy a fényes Visegrád
Fényesebbé váljék,
Oda ült a tövébe
Görgei, — az árnyék!

A hivatott költőre valló kis verset valamennyi arra sétáló ember végigolvasta.

E közben Görgei is arra ment, mint rendese, szolgájától kísérve. Görgei kíváncsi levén, szintén oda ment az utmutatóhoz és

tettek bennünket s ha nem jön segítség, ott veszünk egy szálig. Azért mondom, legy elővigyázatos.

A fiu hallgatta ezeket a szavakat. Azután kigyuladt az arcza, a szeme meg valamilyen csodás tűzben ragyogott. Akkor meg ábrándozva nézett a vaksötét éjbe. Most meg megfordult. Lehajlott az öreghez, azután meg így kezdett beszélni.

— Nagypám, édes nagypám, úgy szeretnék már bent lenni a tűzben, szemben az ellenséggel. De mond meg könyörgök, mond meg nekem nagypám, hogy milyen is az az angol zászló?

Mikor még ottbott voltam és legeltettem, mikor esténként te regéltél nekem, azokról a dicső harcokról; hányszor gondolkoztam azon, hogy hogysis nézhet ki az az angol zászló? Mar tegnap is néz em a dombokat, hogy jatomte valahol feltünni. Mond meg nagypám.

Az öreg elgondolkozott. Az arcza megint jószágos lett. A tűz mintha dicsőfényvel övezte volna körül a feje kopaszágát. A többiek várták, hogy mit szót.

Már magyarázni kezdtek volna a fiunak, de a tisztelet visszatartotta az ő beszédüket Jansen apó elmerült gondolataiban. Azután kigyuladt sapadt arcza, a kezei meg reszketni kezdetiek! Majd fiatalos hévvel, emelt hangon így szóialt meg.

— Az angol zászló fehér!

Erre a váratlan kijelentésre Barjem közbevágott.

— De Jansen apó engedje meg. Rosszul

emlékszik kegyelmed. Elvétette a szót. Nem lehet az ugy. A mult heten is láttam egyiket. És ugy tetszik nekem, vöröset is láttam az egyik sarkában.

Aztán meg olyan kék sávok szántottak végig az egészét.

— Barjemnek van igaza — vette át a szót egy félig az árnyékban ülő ember.

Ugy láttam én is. A multkoriban voltam Csapstadban. Hej, micsoda egy város is az. Hat még a tenger. Rajta ötszörte nagyobb alkotmányok az én farmomnal. Pedig nevezetes az én farmon fel Orangeban.

Ott láttam én az egyikem hosszú pónán csüngen: alá. A szél meglobogtatta. Bizony Barjemnek van igaza. Nekem is ugy tetszett a szive.

Azzal kérdőleg vetette fel nagy szemét. Az pedig csak halgatott. Majd meg egyet köhintett. A szakálat meg végig simogatta. De szóllani kellett.

— Mondottam: az angol zászló fehér.

Aa a határozottság, amivel az öreg ezt kimondotta, elhallgattatta valamenynyüket. A gyerekek meg elkezdett csevegni.

— A nagypának kell, hogy igaza legyen. H sz, amit a nagypó mondott, az még mindig igaz volt, Igen, igen, az angol zászló fehér. Oh, milyen gyüloletes szín is ez nagypó. Pedig eddig hogy szerettem. Kétféle galambocskám van ntbott. Piros csőrű szép kis galambok. Leölöm őket, ha vissza térek.

— Hallgas fiam — szakította félbe a gyermeket Jansen apó.

— Ti pedig többiek hallgassatok én

Először B. nál láttam az angol zászlót. Hej! öreg ideje már annak.

A csatának még nem volt vége. Egy szorosbaüppantottuk össze az ellent. Ha visszagondolok, magborzad az én lelkem. En Uram Istenem, micsoda szörnyűség is volt az. Nég, óra hozat löttük az ellenséget, az meg azt sem tudta hol vagyunk. A lovak nyeritettek az emberek meg jajgattak. Az egész szoros tele volt löpnr füsttel. Mi meg löttük őket a kövek mögül. Talán felényien voltunk. Egyszerre csak meglátom az angol zászlót. Egy ragyogó ruhájú ember fogta a kezébe és egy dombora szaladott vele. És mondom nektek, az angol zászló fehér volt. Akkor vége lett az ütközetnek.

Azutan telt, mult az idő. Sokszor láttam én még az angol zászlót. Láttam erőd fölé szurva, láttam városok kapuján, majd megmerhetetlen síkságon. De bizony nigyjétek az én reszkető szavamnak.

Az agol zászló mindigfehér volt! Hogy csak egyet emlitsek meg — folytata az öreg lelkesülten, mi alatt egy galylyal ismét lángra szította a lapangó tüzet, mondom, hogy csak ez utolsóról szóljak még és azután meggyőztelek benneteket, visza hialak benneteket Majubahillhez. Ugy-e összerendeztek. Hej! hogy dobogott akkor az én szivem. Már vége volt a csatának. Köröskörül csupa halott feküdt.

A te apád is ott feküdt fiacskám. De az arcz nem torzult el, örömsugár ült a megkövesedett vonásokon, mert hat győztünk.

Akkor jötték elibénk. Mi csak oly szegényesen állottunk ott. Azért mégis nekünk adták át a fényes urak kardjaikat. Akkor történt

elolvasta a verset. Hogy ez milyen hatással volt rá, kitűnt abból, hogy szolgálójával nyomban letépette a kemény íteletet.

A nyaraló közönség a vers szerzőségét Abrányi Emilben és ifj. Abrányi Kornélban kereste, a kik abban az időben szintén Visegrádon nyaraltak. Görgeinek azután is okoztak kellemetlenséget ily apró tüszurásokkal. Ugy hogy egy ízben Görgei egy ismerőse előtt így fakadt ki:

— Nemcsak Budapesten való tartózkodásom idején, hanem még itt, Visegrádon se hagynak békét az emberek.

HIREK.

Szezon végén.

Kezdődnek már a nemszeretem nóták,
Kezdődnek már a hűs napok;
Fujván, az ember a szomorú kótát,
Immár romok közt andalog.

A rólyamadár féllábara állva
Azt nézi, merre van kelet,
A fecsk* is ott az ereszaljába
Unottan fogja a legyet.

Ide s tova hát a végére érünk,
Haldoklásba kezd majd a nyár
S ha nem is éppen uri atermésünk,
Ránk azért az 5sz fatyla vár.

Integtetnek a hűvös őszi esték,
Szel zugát a tarlok fölött,
Nyugdíjazzak a lajtos kocsi restjét,
Hogy nyáron mért nem öntözött.

A kisasszonykák piros nap ernyője,
A napirendről lemaradt,
Ki holdas éjen az álmait szője,
Nem terem már oly hős alak.

Csak hull az eső, regeltől napestig,
Felhők burkolják a napot,
Az ember későn kel és korán fekszik,
Meghat a nyár — a nyár halott.

Figura.

hogy az egykedveléppel hoztam. Az én kezembe már biblia volt. Ap olvasni akartam. Re az igyszólt hoztam:

— Se ember, győztetek ma, de nem féltetek az anAol hatalmat? Mert tudod-e nem nyugszik le a naz a mi földünkön.

En d-dig csak hallgattam, azután ránéztem.

— Uram! — szóltam. Tudod-e, hogy Isten van fölöttük. Ő vigyáz mi reánk. Ő bennr reménykedünk. Ő a mi erősségünk. De ű vigyas ti reátok is. Es tudjátok meg soha, nem hunyja de az ő szemét a reajok való vigyázásban.

Megértette. No de mondtam-e, vagy még nem. Az angol zászló akkor is fehér volt De úgy is legyen mindig. Az angol zászló — fehér legyen. Ügyekzzetek rajta;

Azzal feikapott egy rőzsét s azzal szurkálta, bőkötte a lappadó tüzet. De az már nem akart langra lbbanni. Koronkeut pattogó kezdettek a piroszemű parázsok. Tűszikrák is repedtek olykor olykor. De egyre ritkábban.

A fiu meg bámult. Értette is a dolgot meg nem is. A tökbi csek bologatott. Egyik-másiknak a kánys is megeredt. Mert hát igazat mondott az öreg. Ők is látták már fehérnek az angol zászlót. Azután jól esett erről megemlékezni. Akkor meg mindnyájan elhallgattak. Már jó későre járt. A gönczöl szekér rúeja már igen elhalott.

A néma éj sötétjét egy erős villanás szakítja meg. Éles dorely követi. A tabortűzek fellobbannak meg ezszser. Azután ismét teljes a sötétség.

A király születésnapja.

Augusztus 18-án Debreczen város polgársága szép ünnepélyt rendez a felsége 70-ik születésnapja alkalmából. Az ünnepen részt vesz a város polgársága valláskülönbőség nélkül. Minden felekezet templomában felzendül a hálaének s az ima, hogy az alkotmányosan uralkodó fejedelmet tartsa meg az ég a magyar hazának még sokáig.

Az ünnepélyes isteni tiszteletek sorrendje a lapokban fog közzé tétetni. — Délben 1/2-kor pedig társadalmi disz-ebéd lesz a Biskában, melyre előjegyzések még mindig elfogadtnak a polgármesteri titkári hivatalnál, valamint Zádor és Szentkirályi üzletében. Egy teríték ára 5 korona.

Ő felsége a király legmagasabb születésének hetvenedik évfordulóján, f. hó 18-án d. e. 8 órakor a debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség Pásti-utcai templomában ünnepélyes hálaadó istentisztelet fog tartatni; amit a t. hitközség felkérése folytán szívesen tudatunk a közönséggel, egyben azonban helytelenítjük a t. orthodox hitközség eljárását, t. i., hogy ugyanarra az időre tette a hálaadó isteni tiszteletet, mikor a ref. nagytemplomban is ugyanaz lesz. Hat azt akarja a t. hitközség hogy vagy a nagytemplomba ne menjenek, vagy az övékbe?

Hódoló feliratot is küldenek a királyhoz, a mi szinten felesleges tulbuzgóság a városi törvényhatóság hódoló felirata után, mely a Debreczen összes polgárainak érületét van hivatva tolmácsolni s köztük a tisztelt orthodox zsidó polgártársakét is. Miért kellett nekik erre még külön is ráduplazni, azt csakugyan nem értjük. — Ez már nem annyira hyperloyalitas, mint szükségtelen labatlanckadás.

Az agostai ev. egyház is részt vesz az ünnepélyen, mit a következő közleménnyel ad tudtul híveinek:

Ő Felsége születésének 70 ik évfordulója alkalmából, szombaton, d. e. 10 órakor, az ág. hitv. ev. templomban hálaadó istentisztelet fog tartatni.

* **Tóth András Petőfi szobra.** Megírtuk már, hogy az aszódi Petőfi szobrot, mely Petőfi aszódi iskolai éveinek emlékére állították fel, Tóth András fogja elkészíteni.

A burok a futóárokba sietnek. Akkor megint csene lett. Jansen apó ott ült az egyik szekeren és néz a messzeségbe. A fiu feje ott nyugszik ez öleben, ő megsimogatja a szőke fejét. Azután megsókolja a homlokát, Hozszan szeretettel.

Azutan elővigyázatos légy am! — Nost pedig csend, hulla/szott a tiszt szavn. Akkor már egész közel volt az ellenség Egyszerre beertek a zsákba. Ott már ki volt feszítve az aczelsodronz. Az első sor felbukott A jalkiáltásra a futóárkonk végig erős villanás szaladt.

Azután mintha rőzse rodogna. Sűrűn kökövették egymast a lövések.

Es már hajnalodott. Az égbolt versenyre kelt a villanásokkal. Akkor már szemtűl-szembe állottak. Most meg az oldalárkok villantak egyet. Az ellenség el van nyomva.

A szakadékon túl a Sárkány-hegység ragyogni kezd. Akkor azután felc-uszik a nap égő karimaja.

Jansen apó kivetődött az árokból. A bal kezét a szivehez szorította A jobbát meg egyre lóbálta. Azután arra mutatott, arra a kis dombra. Hörögve szakgatoitan esállt ki a melléből ez a mondás:

— Megmondtam: az angol zászló ehér!

Azzal előntötte a száját a vér. Hatraha-nyatlott. Es meghal.

A gyerek szétmézett. A dombon ott volt le üzve az angol zászló.

Es az angol zászló csakugyan fehér volt...

Az aszódi szoborbizottság mint értesülünk nagy tevékenységet fejt ki a szobor költségeinek egykegyűjtése iránt, erre vall a következő tudósítás. Petőfi három évig járt Aszódon iskolába. Ezalatt a három év alatt nagy kegyelettel megőrzött bizonyítványainak tanúsága szerint a gimnázium legelső tanulója közé tarozott. Tulajdonképpen csak itt tanult, mert innen kikerülve iskoláról-iskolára hányódott s csakhamar minden iskolát elhagyva, korán az élet nagy forgatagába sodródott.

Bentsik József aszódi ügyvéd kezdeményezésére a város és a vidék közönsége nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy Petőfinek Aszódon szobrot állít. A szoborbizottság a l n ö k i s z é k é b e a k ö z ö h a j Csegey Gusztáv neves költőt, a Petőfi-társaság tagját ültette, ki több éveken keresztül működött mint tanár és igazgató az aszódi Petőfi-gimnáziumban. A napokban megalakult a szoborbizottság, mely alkalommal Csegey G. előöki megnyitójában költői szárnyalású szavakkal kifejtette, hogy a mint a Petőfi egyszerű pályafutásának két pontját (Budapest és Segesváron) már szobor jelel, emlékk-l kell díszesíteni a harmadik pontot is, Aszódot, mert Petőfi, mint költő, innen indult el világhódító utjára.

A szoborbizottság elhatározta, hogy országos gyűjtést fog indítani és pedig első sorban azok köreiben, kik egykor az aszódi gimnázium tanulója voltak.

* **Szenzáció hajhászás.** A D. Hirlap mai számában egy hír látott napvilágot, mely szenzáció gyanánt volt megírva, — azonban erősen kétségbevető a D. H. szerkesztőségének tapintatosságát. A hír főkapitányunkról, Boczkó Samueltől szól, tudósítási állapotának olynemű rosszabbodását tudatva, mely — ha igaz volna — lehetetlenné tenné hivatali tisztjenek tovább viselését. Illetékes helyről szerecsére alapos, orvost információt kaptunk, a mely a fent említett hírt teljesen megczáfolja s Boczkó Sámuel egészségének rosszabbulását muló gyengeségnek mondja, mely csak néhány napig tartó, a teljesített munkásságából ered. Végtelenül csodálkozunk a D. H. szerkesztőségén, hogy alapos információ és utójárás nélkül olyan híreket közöl, melyek nemcsak a személyt, mint olyat, hanem mint tisztviselőt is blamirzzák. Csodálkozunk a nál inkább, mert a D. H. felelős szerkesztője maga is rendőrfogalmazó, s ha más iránt nem, legalább főnökével szemben több tapintattal és figyelemmel kellene viseltetni, a szerkesztőség pedig tudhatná, hogy többet árt, mint használ a lapnak egy ilyen — h a m i s szenzáció.

* **Szabó Zsigmond halála.** Ma helyezik örök nyugalomra a József kfr bereczutca 22-ik számú háztól S z a b ó Zsigmond holttestét. A haláleset szomorú alkalmából mely részvét veszi körül az elhunyu családját, rokonait. A koporsót sok szomorú koszoru borítja, jelöl, hogy az elhunyt kedves volt nemcsak családjának, de polgártársainak is. A Takarékos és Hitelintézet, melynek Szabó Zsigmond munkás vezető embere volt, a következő gyászjelentést adta ki.

Intézetünk több éven keresztül igazgatósági, utóbb felügyelő-bizottsági tagja S z a b ó Zsigmond ur 1900 évi augusztus hó 12-én elhunyt. Benne a lelkiismeretes és buzgó kartársat gyászolja Debreczen 1900 augusztus 12-én a Takarékos és Hitelintézet Igazgatósága.

* **Eljegyzés.** Kohn Irma kisasszonyt Debreczenből eljegyezte Fehér Sandor Nagyváradról.

Debreczeni tolvaj asszony Szegeden. A szegedi rendőrség tegnap este elfogott egy Á d á m Etel nevű szoboszlói születésű tolvajnőt. Az elfogatóról táviratilag értesítette a debreczeni rendőrséget. Ádám Etel veszedelmes tolvaj, bebarangolta már az egész Magyarországot s minden nagyobb városban bőségesen aratott. Mikor Szegeden letartóztatták a motozásnál 3 aranyórát,

egy csomo ériékes, több brilliant köves gyűrűt s nagyobb összeg keszpénzt találak nála. A szegedi rendőrség kérdőzködésére megtagadott minden felvilágosítást. Már már ténácstalanul álloti a rendőrség, mikor rá akadtak a ruhájában elrejtett leveleire, amelyből kitűnt, hogy Ádám Étel s debreceni származásu. A levelek között keresgé lve a rendőrség több zlogcédulátta akadt. A zálogcédulák közül kettőt a Csapó utcai bank zálog házában állitotak ki. A szegedi rendőrség most azt szeretné tudni, hogy az utóbbi időben történt e Debreczenben nagyobb szabásu ékszerlopás, vagy van-e oly károsult, ki eltulajdonított ékszerreit keresi. Rendőrségünk megindította a nyomozást s valószínűleg hamarabb ad felvilágosítást a szegedi rendőrségnek, mint az a Guboczi féle kórházi rabló nyomozása alkalmával cselekedte.

*** Állandó fényképek.** Szomoru tapasztalat, hogy most ujabbban a fénykép állandósága ellen sok a panasz. Ennek főoka a papirgyárosok kapzsúsága és a fényképezők hanyag kezelésében rejlik. E nagy bajon segített, a »Gondy és Egey« Debreczen legregibb cége már e hó 1-től a saját gyártott éke próbált papirjait — alkalmazza. A ki t-hát állandó, szép képet óhajt, az bátran rendelhet a Sz. Anna-utca 5 sz. fényirdában. Különböző jeles fényirdából akárhany, még a 60-as években készült tiszta fényképet lathatunk.

*** A sátoros cigányok megrendszabályozása.** Szigoru rendeletet adott ki a belügyminiszter, melyben a hatóságokat több és körül ekitőbb figyelemre hívja fel az utvelelek kiadása dolgában. Szokásban volt nyanis eddig, hogy különösen a csoportosan csavargó cigánycsaládoknak egyetlen utveletet adtak, a dádnak szólót, melyen a többi utasa mindent megengyhít családtag néven szerepelt. — Megtörtént azután nem egyszer, hogy országosan körözött gazemberek bujnak ki ugy a nyomozó hatóság kezei közül, hogy felcsaptak egy-egy ilyen bandába családagnak. Ennek az állapotnak azonban vége szakad most. Mert ezután minden utveleten az utazó családneve, neme; kora és a család főböz való viszonya is pontosan megjelölendő lesz, hogy így az utközben felcsapott családtagokat magához valthassa az érdeklődő hatóság.

*** Tamás csak asszonytól lop.** — A jövendő tolvaj szenije Nyitranszky Tamás a rendőrség börtönébe hűsöl. A vásár idejére ott adtak neki szállást, mert a gazficzko bizonyosan elzsebelte volna néhány vásáros asszony pénzt. Ma delelőtt kétszázötven forint a bünyői osztálynal. Mihályi rendőrfelügyelő kedélyesen nyakon esipte Nyitranszkit s bemutatatta az újságíróknak.

— Nyitranszky Tamás a jövő legnagyobb gazembere.

— Na Tamás, szolt az egyik újságíró, lopd ki a zsebkendőmet.

— Nem lopom en!

— Hát miért?

— Azért mert én az asszonyokat szeretem. Csak azoktól szoktam lopni.

A kis gazember különben most 12 éves. Határozott kije entése, hogy ha kiszabadul a bünyői osztály dutyijából Nyváradra megy.

— Ott meg nem ismernek s nem csuknak minden héten be.

Még nagyra viheti a jeles ifju.

*** Ki akar postás lenni?** Pos-távirda és távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó és a X-ik fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV-ik törvényezikk által megállapított lakpénzzel javadalmazott posta és távirda segédtisztek kiképzésére folyó évi október hó 1-től, hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitok, a következő postai és távirdahivataloknál:

1. a budapesti posta és távirdaigazgatóság kerületében Kecskemeten és Selmezbányán;

2. a Kassai posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Igón és Miskolczon.

3. a kolosvári posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Brasóban és Maros Vasárhelyen;

4. a nagyváradai posta és távirdaigazgatóság kerületében: Aradon és Debreczenben;

5. a pecsi posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Keszthelyen és Mohácson.

6. A pozsonyi posta- és távirdaigazgatóság kerületében Érsekújváron és Zsolnan.

7. A soproni posta- és távirdaigazgatóság kerületében Székesfehérváron és Sombathelyen;

8. A temesvári posta és távirdaigazgatóság kerületében: Sencsován és Tjvidéken és végül

9. a zágrabi posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Eszék Felsővárosban és Zimonyban.

Ezen tanfolyamokra hallgatókú felvétetnek:

a) első sorban az 1873. évi II-ik t.-cz. 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnok állásra igényjogosultsággal bíró, igazolványos katonai altisztek;

b) pestamesteri, vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, akik a gimnázium, reálskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályát elvégezték;

c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül, ha ily pályázók kellő számban nem jelentkeznék,

d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A föltételre megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó

1. 35-ik életévét meg nem haladta túl;

2. magyar állampolgár,

3. a magyar, illetve, ha horvát-szlavonországi illető egü, — é horvát nyelven szóban és írásban tökéletesen bírja,

4. feildhetetlen előéletü,

5. a posta és távirdaszolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal igazolando.

A tanfolyamok hallgatói tandij fejében husz (20) koronát kötelesek fizetni s ezen díj lefizetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentetnek föl.

A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirda segédtiszti állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirda-segédtisztelek létszámába fölvetetnek s a segédtisztek költségtérítésileg megállapított létszámában beállott üresedéshez képest posta és távirda segédtisztekké neveztetnek ki; a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetése csak 18-ik életévük betöltése után s zamithatnak.

A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezüleg irt folyamodványokat, melyek születési, orvosi, és erkölcsi iskolai bizonyítványokkal felszerelendők. folyó évi szeptember hó 15-ikeig még pedig a már közszolgálatban állók, felettes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a tanfolyam helyére nézve illetékes, posta és távirdaigazgatósághoz nyujtsák be.

— **A közvilágítást ellopták.** Ez a furcsa eset Zomborban eset meg, ahol még mindig a petróleumlámpáknal tartanak. A rendőrfőkapitánynak már hosszabb idő óta feltűnt, hogy éjféli után az utcái lámpák mind kialusznak, holot a város lámpákba esténként annyit petróliumotöntetett, hgy eppenséggel nem szorultak volna ily szoktalanul józan életmódra. Nehány szemfüles rendőret bizta meg, hogy lesse ki a lámpák titkát. A rendőrök aztán rajtakaptak egy sötétlakot, amint éjféltájban felmászott a lámpaszlopokra és sorba öntö-

gette kannájába a lámpából a petróleumot. A találékony tolvajt nyomban bekísérték a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy már négy év óta üzi ezt a jövedelmező foglalkozást. A főváros tolvajvilága bizonyára őszintén sajnálni fogja, hogy Budapesten már idejét multa a petróleumvilágítás, mert különben egy lopás ágy nyílnék meg előtte. A légszesz bizony nem valami alkalmas lopási célokra.

*** Kétszázhatvan magyar iparos Párisban.** A kereskedelmi miniszterium jóvoltából részben ösztöndíjjal, részben számos kedvezéssel kétszázhatvan magyar iparos érkezett a minap Párisba, hogy ott a kiállítás nagy-szerű ipari alkotásait tanulmányozza, emlékezetébe vesse, s tapasztalást a fejlődő hazai ipar javára értékesítse. Hetven ezer koronát szánt e célra a miniszterium s az ezereket száz pályázó közül a kamarák és egyesületek ajánlataira 191 iparosnak felelt meg három-négy száz korona ösz öndíjat adott az utazásra. Az ösztöndíjasok közt hat allami ipari kövati művezető, tizenhat mas művezető, nyolcvan önálló iparos és nyolcvannyolc iparos legény volt. Velük együt meg körülbelül hetven iparos ment Párisba, a hol ezek kétszázhuszonhat koronaért a gyorsvonatra szóló jegyen s az utközben való étkezésen kívül meg hét napi ellátást is kaptak. Az iparosok külön vonata augusztus 5-en reggel nyolc órakor indult a nyugati pályaudvarból, a hol Sztérényi József miniszteri tanácsos és Vigh iparoktatósi felügyelő megjelent, hogy az iparosok kenyelméről gondoskodjék. Mikor a vonat megindult, a kocsikban folhangzott a Himnusz s az iparosok kendőket lobogtatva intettek búcsút. Az első bosszabb stácziót Münchenben tartották s ott sokan ellatogattak a muzeumokba és képtárakba. Franciaia főidőn Lukács Béla kormánybiztos s helyettese, Miklós Ödön fogadta az iparosokat. Miklós Ödön szép beszédet is mondott, a melynek végzetével az iparosok lelkesen éltezték Hegedüs Sándor kereskedelmi minisztert. Társaskoczikon vonultak aztán be a Trocadero szállóba, a hol elfoglaltak szállásukat. Iparosainkat, mint nekünk az utiarsaság egy tagja írja, kitűnő szívesseggel fogadták mindenütt. Az első reggeli után megtekintették az Eiffel-tornyot, a melynek szerkezete nagy hatást tett rájuk. Utjokt azután tovább folytattak a kiállításban, s szakszerű magyarázatban soha sem volt hiányuk. Iparosaink egy hétig maradnak Párisban.

*** Százhuszonnyolcezer nyomtatott oldal.** Washingtonból jelenik, A legterjedelmesebb irodalmi műnek, mely valaha a világon megjelent, a mult béten fejezték be e nyomtatását a washingtoni allami nyomdában. A mű az amerikai polgárháboru története s százhuszonnyolcezer óriási kötete van egyenkint ezer oldalal. Atlaszt is csináltak hozzá, a mely még külön háromöt kötetet tesz ki.

Ha csak a kötetek számát ves-zük, van ennél a munkánál meg koloszálsabb is például az a kínai enciklopédia, mely a londoni muzeum tulajdona s a melynek kétezer óriási kötete van. De a mi magát a tartalom terjedelmét illeti, mégis a washingtoni mű az első, mert ha a kínai enciklopédiát mely tudvalevűleg hatalmas betűvel van nyomva, az amerikai mű betűibe foglalnak, jóval kevesebb lenne kötetek száma emezénél. Az egész könyvtárt tevő mű czime: A polgárháboru; összeállítása az Unió és a lázadók hadserege hivatalos följegyzéseinek. Huszonhat év előtt fogtak bele e mű megírásába. Bizonyos, hogy kevés lesz azoknak száma, a kik ezt a munkát megszerzhetik, melynek már a súlya is horribilis: hét mázsa. Tizenegyezer példányt készítettek belőle, tehát 1,308,000 könyvet egyenkint 1000 oldalal. Kétezer példányt katonatiszteknek a j a n d e k o z n a k belőle, nyolc ezer háromszáz tizenegyezer példány pedig a könyvtáraknak, történelmi társulatoknak jut és oly személyeknek, a kiknek a szenátorok és képviselők odaitelik. A maradék hétszáz példány kerül csak eladásra. Ezekkel azonban már is meggyült a baja a mű kiadó-bizottságának. Igen sokan meghaltak azok kö-

zül, a kik 1874 ben lőjegyezték magukat s a kiknek lőfizetése reményében a kormány azután belement a költséges vállalkozásba. Ezeknek kellett volna fizetni mecénási zsebkülből az egész vállalat költségét s ezért a kiadó-bizottság most igen nagy zavarban van könyveivel. Egész halom van ezekből együtt a hadügyminisiteriumban és semmiképp sem tudják módját ejteni annak, hogy miképp értékesítsék.

Szinház.

Környei megy. A Debr-czeni Elnök-ör tegnap száma igazgatói forrásból is meg-erősíti Környei Béla tavezását, melyről mi még július elején hírt adtunk. Környei mint haljuk külföldre szerződik.

Komjáthy János szinigazgató tegnap Debreczenben időzött.

Szinársulatunk M. Szigeten. A debreczeni szinársulat tagjai már egytől-egyig M. Szigeten vannak. Az előadásokat 16-an kezdik meg Szulamithal.

Szacsvay Sándor eltávozása. Tisztelt érdemekben gazdag laptársunk a »Debr-czeni Elnök-ör« tegnap számaiban azt írja, hogy az igazgató értesülése alapján Sacsvay Sándor nem mellesleg, hanem anyagi differencziák miatt vált meg a tarsulattól. Nem vitazunk tiszteltreméltó laptársunkkal, csak annyit jegyzünk meg, hogy dr. T e r v e i Tamás, Sacsvay Sándor ügyvédje felvilágosíthat barmik az eltávozás igaz okát illetőleg.

Ki az a Nagy Gyula? Komjáthy János Sacsvay Sándor és Fenyéri Mór helyébe egy Nagy Gyula nevű úri embert szerződte-tett. Tisztelt szinügyi bizottsági tag urak, tudják önök, ki az a Nagy Gyula? Halottak valaha hírét? Mi nem! De a debreczeni közön-seg sem.

A pattersoni anarkisták.

— A hol a gazok fészkelnek. —

New-yorkból írják: Készen van, hogy az Umberto király ellen szőtt összeesküvés Patersonból, New-Yersey állam városából indul ki s hogy Gaetano Bresci csak azért utazott Olaszországba, hogy a királyt meggyilkolja. Paterson, ahova New-yorkból egy óra alatt el lehet jutni, már régóta hírhedt arról, hogy az anarkisták gyülekező helye. A hányzor Európában anarkista merénylet történt, mindig voltak, a kik valószínűleg tar ottak, hogy a merénylő a pattersoni anarkisták közül került ki. Ezáltal azonban bizonyos, hogy Bresci Patersonból küldték az anarkisták Európába.

Mar július 29-én este, sokkal előbb, semmint az első hír megérkezett a merényletről, a pattersoni olasz kolóniában híre járt, hogy az olasz király ellen merényletet követtek el s a mikor az első jelentés a gyilkos neve nélkül megérkezett, az anarkisták szájáról szajra adták Gaetano Bresci nevet. Bizonyos ez is, hogy a newyorki World tizerket nappal a merénylet előtt közölte, hogy Patersonból összeesküvés szöttek Umberto király ellen. Ezt a hírt nagy honrárium fejében egy pattersoni anarkista tudatta a lappal. A newyorki rendőrség és az oda való olasz főkonzulatus részéről csudálatosképpen megis folyton tagadták, hogy Paterson a legveszedelmesebb anarkista otthon.

— Nincsen maffia Newyorkban, szokták mondani. S a pattersoni anarkizmus csak ártatlan játék.

A Newyorkban élő közel háromszázezer olasz munkás közül sok a szocialista, a kik régebben az anarkistákkal szövetségben voltak. De a szocialisták csakhamar elszakadtak az anarkistáktól s azóta erősen küzdenek az anarkisták erőszakos politikája ellen. Patersonban az anarkisták folyton nyugtalankodnak és sztrajkolnak s e miatt a súlygyárosok egymásután tönkre mennek. A Haniel és Both-

czég gyára, a hol Bresci is dolgozott, csak nemrég mondott csődöt. Patersonban most is harmincz ezer munkás van munka nélkül. A pattersoni olasz kolónia több munkát ad a rendőrségnek, mint a többi városrész együttvéve. Patersonban ma kétszáznyolczvan ember van, a ki nyíltan a legszélő anarkizmus hívének vallja magát. Az olaszoknak van egy anarkista lapjuk is, a Questione Sociale, a melynek szerkesztője az Ausztriából való Widner Ferencz, s főmunkatársa Crevelle Ernestsztina, föltűnően szép, huszonnégy éves selyemszövőnő, a kit az anarkisták királynőjének neveznek. Több newyorki újságíró meg is interjuvotta a szerkesztőségben. Ez a leány valóságos dicséret beszédet mondott Bresci tétéről:

— Igen, mi mind anarkisták vagyunk, mondatta s Bresci közülünk való volt. Önként ment oda s véghezvitte a tettét. Mi nem jölünk ki senkit sorshuzással. A ki úgy cselekszik, mint Bresci, saját felelősségére teszi, de bírja teljes szimpatiánkat.

— De hiszen Bresci, Umberto király meggyilkolásával csak más uralkodót segített a trónra — jegyezte meg egy riport-r.

Több hang felelt az időközben vagy negyven főre szaporodott anarkista hallgatóságból.

— Fájdalom, úgy van! És az sem jobb a réginel! Valamennyt gyűlöljük! Vigyazzanak, hogy mind úgy ne járjanak, mint Umberto!

Crevelle Ernestsztina így folytatta:

— C rnot és Canovas kivégzése jogosult volt, de Erzsébet császárné meggyilkolását nem helyeseljük, mert aszony volt. Nem is tudunk Luccheni tétéről addig semmit sem, a míg el nem követte.

Arra a kérdésre, hogy Viktória angol királynő meggyilkolását is helyeselnék-e, a leány nem felelt.

— Hogy érzik magukat Amerikában?

— Nyomorúságosan. Úgy bánnak velünk, mint a kutyaikkal. Azonkívül nekünk olaszoknak neveltséges kis bérért a legkeményebb munkát el kell vállalnunk.

— Tehát Mac Kintei elnök sem tetszik önöknek és szívesen elemészténék azt is?

— Ugy van! felelt fel tuczat hang. Ernestsztina azonban csöndet parancsolt és kijelentette, hogy a közbe kiálltók nem az ő csoportjába valók.

Meginterjuvották Most Janost, az anarkizmus apját is. Azt mondta, hogy Umberto király nem volt anarchista értelemben véve veszedelmes ember, sőt jobb volt más uralkodónál, de mégsem sajnálja, mert kevesebbet használt a világnak barmely egyszerű emberénél, aki két keze munkájával valóban értékes dolgot terem.

Most csak azt sajnálja a dologban, hogy Bresci tette csak a Va ikánnak használ. Tehát, mondotta, ez az olasz anarkista csoport belső dolga.

Sokkal cinikusabban nyilatkozott Parsons Lucy asszony, az 1887-ben fölakasztott anarkista özvegye és követője:

— Nincs könyvem a királyok számára. — Minél többet ölnek meg közülök annál jobb. — Ha munkás embert ölnek meg azért siroknak.

Noha Paterson az anarchizmus fészke, Olaszország amerikai képviselői nyugodtan nevezik mint megynnan Bresci az anarkista, Európába, hol minden borkorban arról sutogták, hogy a pattersoni anarkisták merényletet terveznek Umberto ellen.

Sport.

Athletikai versenyek Palicson. A »Szabadkai Sport-Egylet« folyó év augusztus hó 14 és 15-én tartja a palicsi parkban nagyszabásuan épült versenypályán mérkőzéseit. Előre láthatólag a beérkezett nagyszámú nevezéseket tekintve, ezen ünnepély melóian fog csatlakozni a mar 25 év óta, minden évben megtartott viadalokhoz. Első nap, augusztus hó 14-én délután 3 órakor a l a w o n t e n-

n is verseny lesz megtartva, Védő: Nagybudafalvi Vermes Nándor viador. Kihívók: Pinkovics József országgyűlési képviselő egy-leti elnök, Ifj bb Vöprich Sándor osz. képviselő, Jakobovics Imre, Magyar Imre, Vermes Gyula, Vermes Béla országgy. képviselő, Pertich Kálmán a »M. A. C.« tagja. — Második nap reggel 6 órakor: I. Országuti hand-cap 15 km. gyaloglás. II. 13 km. országuti kerékpár verseny. III. 100 m. gyorsuszas. IV. 2000 m. meznyiló kerékpárverseny. V. Súlydobás. VI. Tavugrás. VII. 5000 méter kerékpár térelőny-verseny. VIII. Szeretnázás. IX. Rudugrás. X. Diszkosz vetés. XI. Egyegyed angolmértföldes síkfutás. XII. 2000 m. senior kerékpár verseny. XIII. 1 angol mértföldes gyaloglás.

Az »Achilles Sport-Egylet« 1900. augusztus hó 12-én tartotta meg Nagybudafalvi Vermes Lajos bajnok egyleti alelnök vezetése alatt rendkívüli közgyűlést, mely alkalommal az egylet által rendezett versenyek eredményei, az egyleti tagok által megtett kerékpáros, gyalog utazások eredményei lettek hitelesítve és az egyleti bajnoki alya könyvbe bevezetve. Egyleti alap- és versenyszabályok értelmében következő tagok kitüntetésben részesültek u. m. Kükemezői Kükemezey Árpád vívómester, bajnok m-steri oklevelét, Arima I. Gyula vívómester és tornatanár nagy disz-oklevelét, Vajna Hugó kerékpáros bajnoki serleget és diszoklevelét, Wagner F. Géza kerékpáros nagy aranyérmét és diszoklevelét, Takácsi Elemér kerékpáros ezüstérmét, Perényi Ottó kerékpáros bronzérmét, Schwartz Viktor L. távgyalogló aranyérmét, Tóth Félix távgyalogló ezüstérmét, Adorján K. Péter uszó bajnok-jelölt ezüstérmét nyertek. Az »A. S. E.« f. év október havában gyalogló és kerékpár-versenyeket fog rendezni Budapest és Kolozsvár között az országuton. Jelentkezések elfogadhatnak az egyleti titkárnál Szabadkán.

Szerkesztői üzenetek.

B. I. Kaba. Postai könyvelői állás nincs rendszeresítve. Hanem van posta, távirtda és távbeszélő segédítési állás. Ez állás kvalifikációja négy polgári iskolai osztályhoz van kötve. A ki posta- és távirtda segédítést akar lenni, az folyamodványát a nagyváradi posta-igazgatósághoz nyujtsa be. Különben mai számunkban megtalálja a hivatalosan kiírt pályázatot, ez bő felvilágosítást ad.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar paraszatosztály emelése.

Itta: Wiener Moszkó.

Folytatás.

A nyomor nembánomságot és renyhéset idez fel saját érdekével szemben, meggyengíti értelmiséget és munkakedvét, táplálja az elégedetlenséget és az úri gyűlöletet, ezen előfutárjait a tulajdon és a személybiztonság ellen való fellazadásnak, amely a társadalmi békét veszélyezteti; vagy pedig vándorlathoz nyul a földmívelő, hogy idegenben próbáljon szerencsét.

A parasztd degeneráció következményei mindenütt hasonló lefolyást mutatnak. — Az anyagi romlás maga után vonja az erkölcsi és szellemi demoralizációt, a mely talajt ad a kivőlről behatoló agitáció kifejlődésére. — Csak ennek a jelenségnek az utolsó nyilvánulása különbözik azután a falusi lakosság eredeti természete s jellemé, fogékonyága szerint, annak maradibb vagy haladóbb, nyakasabb vagy szelidebb, élesebb vagy bargyubb értelme és gondolkodásmódja szerint. Ekkép az agrárszocializmus, kivándorlás és ébínség a legszorosabban összefüggnek. Csak különböző, következményes állapotai a gazdasági test egyazon körjelenségeinek, a melyek okai legtöbbször helyi bajokban gyökereznek, melyek gyógyítását csak alkalmazott nagy álami és

társadalmi akciótól lehet venni. E részt rövid idő alatt sok történet és több szép eredmény érte el, legkiterjedtebb mértékben az agrárszocializmus elleni küzdelem által.

A parasztszocializmus, amely 1891-ben az Alföld több pontján lépett fel először s innen terjedt tovább, hazai talajon kicsirázott nemzeti jellegű mozgalom, amennyiben okai hazai viszonyokban rejlenek, de nemzetközi jellegű is, amennyiben érvényesítésében a társadalmi rend felforgatását tanító kommunista, szocialista és anarchista tendenciák szerepelnek.

Mint szocialista és anarchista munkásmozgalom két irányban érinti a parasztszocializmust, amennyiben a nagyobb kisbirtokos munkásokat és cselédeket foglalja magába gazdaságban, vagy a mezejében a munkát és keresményt kereső zselér társul szegődött hozzá. De tény, hogy különösen sűrűn lakott és nagy latifundiumos vidékeken a földbirtokos paraszti önző kommunista indítókiból vett részt benne. Az utóbbi jelenséget, a melynek alapját a föld felosztás ideje képezi, tiszta kifolyásaként kell tekintenie a konzervatív magyar paraszti eszét és kedélyét megmergező agitatorius bujtogatásnak, míg a szocialis munkásmozgalom mélyebben fekvő okait azon általános és helyi bajok egész sorának összetalálkozásában kell megtalálni, a melyeket részben fentebb fejtegettünk és a melyek következménye volt a földművelő népesség kereseti viszonyainak rosszabbodása.

Ezen alapvető okok közt legelől áll az azelőtt bővebben rendezésére állott munkálatok eltűnése, amelyet nem paralizálhatott a munkabér emelkedése. A gépek elvették a kézi cséplés keresményét, az azelőtt részben gazdaságban mivel tengeriföldek önkiszolgálásba vetettek, a fuvarát átvette a vasút, az ut-ér átépítések befajzították; kárpótlást adó házipénz nem volt. Ellentétben a hanyatló keresettel emelkedtek az életigények, aránytalanul szaporodtak az adók és szolgáltatások. Reales körülmények közt a többkiadást a csekély gazdasági hozadékkal és egyéb munkakeresményrel szűkösen kielégítik, de mar egy kis szerencsétlenség, egy rossz aratás kihajtja a gazdát a adósodott birtokából, megfosztja családját mindentől s szaporítja a teljesen vagyontalan parasztproletariust. Ehhez járulnak a legújabb időkig oly nyomoruságos közigazgatási viszonyaink s a kizsákmányolás sok fajtái, így például a munkaadó földbirtokos tulajdonosai, megrövidítés a hányad kiszolgáltatásánál, a szegény részben gazdára rótt robot, a földmunkák alvállalkozóinak, pénz és gabonauzsorásoknak visszaélései által. A szükség megszülette az elégedetlenséget és az erkölcsi süllyedést, az anyagi és erkölcsi egyensúlyát vesztő tudatlan parasztság elvesztette a vezető értelmiség iránti bizodalmat és a hatóság iránti tiszteletét.

Az utolsó okként működő bujtogató agitáció, vandorapostolok és röpiratok útján a meglevő társadalmi forrongásnak aztán megadta nyilvánulási formáját, amely munkamegtagadásban, aratósztrájkokban, földosztó-kiválmakkal fellépő paraszizendületekben mutatkozott.

1896-ban a helyről-helyre terjedő agrárszocialista mozgalom már azzal fenyegetett, hogy a magyar állam nyílt sebévé lesz; védelem és gyógyítás a legfontosabb állami feladattá vált.

A készületlen kormány egy kis késékedés után, a melyet az ügy tanulmányozása okozott, eleinte megtett mindent, a mit a nagy szerencsétlenség elhárítására szükséges gyors cselekvés megkövetelt. — Megtámadta és elnyomta az anarchista kihágásokat rendőri intézkedésekkel, megtiltotta a titkos egyesületek összejöveteleit s az azokba való belépést, erőszakosan fentartotta a rendet katonai segítséggel és csendőrsők saporítása által. Megrendszabályozta az igazító sajtót bírósági-lag fellepett a nemzetközi anarchista, szocialista propaganda helyi vezetési s agitatoriai ellen, s gondoskodott, hogy kellő időben rendelkezésre álljanak arató munkások szocializ-

mus által meg nem mételvezett vidékről. — Ha ekkép azok, akik a társadalmi rendet veszélyeztették, meg is érezték a törvény vas-karját, csak a humanizmus és a gazdasági kenyszerűség parancsa volt a megtért és szegződő lakosság helyzete állandó javulásának útját egyengeni a társadalmi reformtörvények és intézkedések egész sora által.

(Folyt. köv.)

Budapesti gabonatársaság.

aug. 13.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	kilós	Ar 100 kilg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Tiszavidéki ó	76	7.50	7.65	80	07.75	07.95
"	77	7.60	7.75	81	07.80	08.05
"	78	7.75	7.90	82	—	—
Fehérmegyei	79	7.85	8.00	83	07.90	08.90
"	76	7.60	7.65	80	08.05	08.25
"	77	7.60	7.75	81	—	—
"	78	7.75	07.90	82	08.90	08.95
Pest vidéki ó	79	7.85	08.00	83	07.85	08.05
"	79	6.95	7.15	80	07.90	—
"	76	6.95	7.25	81	07.95	07.95
Bánsági ó	78	7.00	7.30	82	7.80	08.00
"	79	7.15	07.45	83	0.90	—
"	76	7.25	07.50	80	—	—
Bácskai ó	77	7.05	7.25	81	—	—
"	78	0.00	—	82	—	—
"	79	0.00	—	80	—	—
"	0.00	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.70 6.85
" másodikrendű	"	6.55 6.65
Árpa takarmánynak	" 60-62	5.90 6.10
" égetni való	" 62-64	5.6 5.80
" serfőzdei	" 64-66	0.00 0.00
Zab	uj 39-41	5.35 5.45
Tengeri bánsági	uj	5.60 5.85
" más nemű	"	0.00 0.00
Répcze bánsági	"	12.75 13.25
Köles	"	5.00 5.30

Sertősvásár.

Köbányai sertés piac. aug. 13. Magyar elsőrendű Óreg nehéz páronként 400 kgm felüli 46-48 kr. Közép pönt 300-400 kg. sulyban ——— kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (páronként 251-320 kg. 50-15 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 45 1/2-50 krig. Szerbiai: Nehéz pönt 260 kg. sulyban 48 1/2-49 krig.

Sertéslelészám: 1900. évi aug. hó 11-napján volt készlet 40738 darab, aug. 12. felbajtatott 274 drb. 1900 aug. 12. án elszalította 764 drb. aug. 11-ra maradt 40248 drb.

Nyílt-tér.

Kevés gyógyviz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már több mint husz év óta használatban levő **Ferencz József** keserűviz, miről a négy világrészben nyert tíz arany-érem tanuskodik. A Ferencz József keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorra véve elégséges.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Idény április hó 15-től október hó 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL.
Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó vendéglő.
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Partoljunk a hazai ipart!

Eső debreczeni fésűgyár

Kandia-utca, 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor és bi-
valy szaruból készített fésűből
dusán berendezett raktárát a n.
é. közönség szives megtekintésére.

Készít továbbá minden szaru-
ból előállítható tárgyakat a legju-
tányosabb árak mellett.

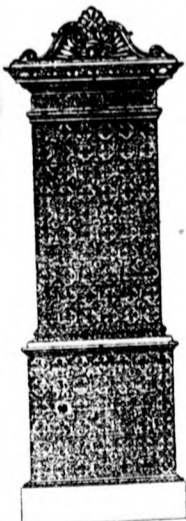
Ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Uvanitt egy — a gépkezelés-
ben teljesen jártas — magyar il-
le- kösegű szakember azonnal al-
kalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakértőktől!

KOVÁCS GYULA vaskereskedő

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett,

mint egyedüli elarusító Debreczen és vidékére, ajánlja nagy vá-
lasztékban raktáron levő, elősmert, legjobb minőségű

Eperjesi cserépkályhát,

melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos első-
rendű kiüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedmény-
nyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását a legelőnyösebb árak
mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktá-
ramon megtekinthetők.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

2 Zala-Drill sorvető-gép, teljesen jó karban, feltűző olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Szép irásu okleveles könyvelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főposta mellett. 10.

Ügyes ügynök magas provizió mellett állandó alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 18.

Tanuló felvétetik. — Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás. 2 utcái szoba garcon lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető az i.r. hitközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Finom disztégla eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai

portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított bennünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. sz. a.

Lukács Vilmos

cégnél gyártmányunkból állandó raktárt tartunk.

Főöslegesnek tartjuk ugyan, hogy a 1^a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhessen arról, hogy 1^a lédeczi portland-cementünk a magyar mérnök-és építész-egylet által előírt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártekintetében szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román cementtel is — Magyarország nagyobb városaiiban mintaraktárakat létesítettünk, a hol 1^a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető.

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. é. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

LÉDECZI SCHENK ADOLF

LÉDECZI PORTLAND-CEMENT-GYÁRA
ÉS MÉSZEGETŐ MŰVEI.

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

 diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszitett
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.